

Методичні рекомендації щодо організації та проведення обласної акції «Запоріжжя читає Шевченка»

I. Загальні положення

1.1 Обласна акція «Запоріжжя читає Шевченка» проводиться з метою відзначення 200-річчя від дня народження великого українського письменника Тараса Григоровича Шевченка та популяризації його творчості. Загальне керівництво акцією здійснює Департамент культури, туризму, національностей та релігій обласної державної адміністрації.

1.2 Безпосереднє керівництво, підготовку, організацію і проведення акції здійснюють відділи культури і туризму райдержадміністрацій та міських рад і публічні бібліотеки. Функції координатора акції покладено на КЗ «Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека імені О. М. Горького» Запорізької обласної ради.

II. Мета і завдання

2.1. Сприяння духовному та культурному розвитку жителів Запорізької області.

2.2. Привернення уваги та формування стійкого інтересу до творчої спадщини великого українського письменника.

2.3. Просування і популяризація літературної творчості Т. Г. Шевченка у місцевих громадах шляхом активізації інформаційної, просвітницької діяльності та сучасних Інтернет-технологій.

2.4. Розширення партнерських зв'язків та встановлення нових контактів між державними та громадськими організаціями області з метою збереження і подальшого розвитку кращих традицій вітчизняної культури.

III. Умови проведення

3.1. В акції беруть участь публічні, відомчі, спеціалізовані бібліотеки області, їх партнери, жителі регіону.

3.2. Акція передбачає:

- розробку і реалізацію плану заходів у кожній бібліотеці;
- підготовку бібліографічних, інформаційних, рекламних видань;
- популяризацію творчості поета шляхом проведення різноманітних заходів (книжкові виставки (у т.ч. віртуальні) та відкриті перегляди літератури; аналітичні огляди різних джерел інформації; тематичні, літературні вечори, вечори-портрети, літературні години, вікторини, електронні презентації, відеоекспурсії, літературні квести та ін.);

- організацію читацького марафону (голосних читань творів Т.Г. Шевченка в бібліотеках, на прибібліотечних площах, у скверах і парках, на дитячих майданчиках, у школах, біля пам'ятників поету, на радіостудіях та місцевих телеканалах);
- організацію конкурсів на краще читання творів Т. Г. Шевченка;
- проведення вуличних акцій «Перечитуємо Шевченка разом», «Вірш у подарунок».

3.3. Заходи обласної акції мають відповідати таким критеріям:

- різноманітність форматів;
- оригінальність задуму, індивідуальний творчий стиль;
- змістовність, інформативність та результативність;
- налагодження партнерських зв'язків;
- запровадження нових бібліотечних послуг;
- наявність презентаційного матеріалу;
- використання місцевих засобів масової інформації;
- використання новітніх інформаційних технологій.

IV. Інформаційний супровід акції

4.1. Центральними бібліотеками до 25 березня 2014 року складається інформаційний звіт про участь книгодій міста (району) у заході, який надсилається до науково-методичного відділу КЗ «Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека імені О. М. Горького» ЗОР (в паперовому та електронному форматах).

4.2. Усі матеріали (паперові, відео, фото) учасників обласної акції оформлюються в інформаційне портфоліо «Запоріжжя читає Т. Г. Шевченка» із зазначенням назви бібліотеки міста (району).

4.3. Інформування про хід акції забезпечують адміністратори сайту ЗОУНБ ім. О. М. Горького, блогу «Бібліотеки города Z», сайтів і блогів публічних бібліотек області, місцеві засоби масової інформації.

4.4. Матеріали про хід акції бажано представити на сайтах місцевих держадміністрацій та міських рад.

V. Терміни проведення

5.1. Обласна акція стартує 15 січня 2014 року в Запорізькій обласній універсальній науковій бібліотеці імені О. М. Горького і проводиться у всіх бібліотеках області.

5.2. Читацький марафон і вуличні акції проводяться 6 березня 2014 року протягом дня.

Контакти координаторів обласної акції

КЗ «Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека імені О.М. Горького»
ЗОР

60095, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 142
тел. (061) 787-53-58;
e-mail:metod@zounb.zp.ua

**Перелік заходів,
рекомендованих для проведення під час обласної акції
«Запоріжжя читає Т. Г. Шевченка»**

Віртуальні книжкові виставки «Читаймо Т. Г. Шевченка».

Буктрейлери на твори Т. Г. Шевченка.

Музичні хвилинки «Пісні на слова Кобзаря» (у запису з мережі Інтернет або живий звук (наприклад, супровід ансамблю бандуристів в холі бібліотеки або на площі перед книгозбірнею).

Прослуховування аудіо книг, радіоспектаклів за творами Т. Г. Шевченка.

Вікторина «Чи уважно ви читали твори Т. Г. Шевченка?». В основу можна покласти сценарій літературної вікторини бібліотекаря Миколаївської гімназії (Львівська область) О. С. Леськів «Стежки творчості генія» (Шкільна бібліотека. – 2012. – №3. – С. 73-74).

Коментовані читання творів Т. Г. Шевченка. Проводяться із залученням вчителів, викладачів, літературознавців, з використанням літературознавчих праць.

Спільній проект з місцевими засобами масової інформації «Мелітопольщина (назва свого регіону) читає Шевченка». Являє собою цикл теле- або радіопередач у партнерстві зі ЗМІ, під час яких відомі люди регіону в ефірі читають твори Т. Г. Шевченка. Може стати в нагоді цікавий досвід Краматорської ЦСПБ Донецької області із втілення проекту «Місто читає дітям» («Світ дитячих бібліотек». – 2011. – №4-5. – С. 33-35). Рекомендуємо також переглянути матеріали теле- та інтернетпроекту «Наш Шевченко», започаткований режисером С. Проскурнею.

Він являє собою 365 відеосюжетів, які щоденно виходять у телевізійному та інтернет-форматах. Кожен сюжет — це окрема історія, прочитання поезій, зазвичай, непрофесійними читцями із різних сфер життя.

У проекті беруть участь представники найрізноманітніших професій, вікових і соціальних груп. Вчитуються в Кобзаря і знані в Україні постаті, серед яких: співачки Сестри Тельнюк, І. Білик, співаки Фома, В. Бронюк, Фоззі, відомі актори О. Примогенов, О. Драч і Л. Данильчук, поет Б. Стельмах, джазовий піаніст С. Крашенінніков, письменник Ю. Андрухович та інші.

Поетичний марафон «Нетлінне Кобзарєве слово» – одночасні по всій області голосні читання творів поета із залученням читців, аматорів, відомих людей, користувачів (дорослих і дітей), перехожих тощо. Можна провести у приміщені бібліотеки, краще – на прибібліотечних площах, у скверах, парках, біля пам'ятників Кобзареві.

Конкурс на краще читання творів Т. Г. Шевченка. Може бути складовою частиною марафону. Переможці нагороджуються дипломами, грамотами, подарунками.

Вуличні акції «Перечитуємо Шевченка разом», «Вірш (книга) у подарунок». Проводяться на прилеглих до бібліотек вулицях або на майданах, вулицях, у скверах, які носять ім'я Т. Г. Шевченка, біля пам'ятників поету.

Складові акції: бліц-опитування перехожих, пропозиція пригадати кілька рядків з творів Кобзаря, роздача рекламної, презентаційної продукції, листівок з цитатами, книг. Орієнтовні питання бліц-опитування: «Чи знаєте Ви ювілей якого письменника відзначають Україна і світ?»; «Чи можете Ви пригадати уривок з будь-якого вірша Т. Г. Шевченка?». Якщо перехожий пригадує вірш, вітаємо його зі святом, бажаємо жити у «прекраснім, розкішнім, багатім краї», де біля будинків квітують садки вишневі, і «буде син, і буде мати, і будуть люди на землі»; даруємо презентаційну продукцію.

Якщо перехожий не може пригадати рядків з творів Шевченка, вітаємо і даруємо шорт-лист з віршем (або уривками з віршів) поета, рекламну продукцію бібліотеки, ювілейний шевченківський буклет з логотипом, затвердженим Міністерством культури України тощо. Якщо є можливість, можна подарувати «Кобзар» або запустити букросинг «Шевченко від серця – до серця».

Список літератури на допомогу проведенню обласної акції «Запоріжжя читає Т. Г. Шевченка»

Про підготовку та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка: постанова Верховної Ради України від 19 червня 2013 року №340 // Уряд. кур'єр. – 2013. – 18 липня (№127).

Антоненко, П. Той, хто єднає націю : [прес-конференція Л. Новохатька, міністра культури України, щодо відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка] // Слово Просвіти. –2013. – №11. – С. 2.

Шевченко, Т. Г. Усі твори в одному томі / Т.Г. Шевченко. – К. : Перун, Ірпінь, 2007. – 824 с.

Шевченкова криниця : збірник афоризмів із творів Тараса Шевченка. – Х. : Прапор, 2004. – 352 с.

Антонюк, В. Співане слово Тараса : [Твори Т. Шевченка в перекладі на музику] // Уряд. кур'єр. – 2004. – 13 берез.

Герасимов, Ю. Деякі зауваги щодо виразного читання громадянської лірики Т. Шевченка (на прикладі поезії «Сон») // Укр. мова і література. - 2013. - №3. - С. 31-34.

Лепкий, Б. Про життя і твори Тараса Шевченка/Б. Лепкий. – К.: Україна, 1994. – 173 с.

Леськів, О. С. Стежки творчості генія: сценарій літ. вікторини // Шкільна бібліотека. – 2012. – №3. – С. 73-74.

Моценко, П. Українські пісні на слова Т. Шевченка // Нар. творчість та етнографія. – 2004. – №5. – С. 35-41.

Підгорна, К. Місто читає дітям // Світ дитячих бібліотек. - 2011. - №4-5. - С. 33-35.

Сімович, В. Шевченкові «крилаті вислови» // Урок української. – 2006. – №3-4. – С. 38-40.

Ушkalов, Л. Коментар до творів Шевченка // Ушkalов, Л. Від бароко до постмодерну. – К., 2011. – С. 277-312.

Інтернет-ресурси:

Вірші Тараса Шевченка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.onlyart.org.ua/page_id=3694. – Назва з екрана.

Все про Тараса Григоровича Шевченка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: taras.ucoz.ua. – Назва з екрана.

Наш Шевченко : тел- та інтернетпроект С. Проскурні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nashshevchenko.in.ua>. – Назва з екрана.

Тарас Григорович Шевченко : сайт про великого українського поета та художника. – Режим доступу: www.tarasshevchenko.at.ua. – Назва з екрана.

Тарас Шевченко. Кобзар. Біографія. Вірші [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.taras-shevchenko.in.ua>. – Назва з екрана.

Шевченко Тарас Григорович. [Електронний ресурс] // Культура України. Електронна бібліотека. – Режим доступу: www.elib.nplu.org/catalogue.html?letter=III. – Назва з екрана.